

Jaarverslag 2021

Stichting Botanische tuin Dr. Costerus

Instagram

Een rustig jaar

Zoals we allemaal hebben ervaren stond ook 2021 in het kader van corona. In de Costerustuin verliep het jaar grotendeels als 2020. Het bestuur heeft niet veel te melden over nieuwe activiteiten. Deze alinea uit het verslag van 2020 is misschien nog meer van toepassing op 2021:

Zelden heeft de Costerustuin er zo mooi bijgestaan als in 2020. Dit dankzij onze vrijwilligers. Zij zijn – in kleine groepjes verspreid over de gehele week – vaak komen werken in de tuin en hebben enorm veel werk verzet.

In 2021 is weer veel tijd en aandacht besteed aan de Basiscollectie van de tuin. Dit blijkt een continu proces te zijn, want ook in 2022 wordt verder gewerkt aan het uiteindelijke doel van de tuin: het tonen van een historisch ingerichte tuin op basis van de 40 ordes. Daarnaast willen wij een tuin creëren die ontroert door de schoonheid van een individuele plant, boom en struik en in zijn geheel.

De tuin is in 2021 weer drukbezocht en kreeg veel waardering van de bezoekers. Misschien kwam het door corona, maar de bezoekers waren meer geneigd een praatje te maken met de vrijwilligers dan voorgaande jaren. Hieruit ontstaan leuke contacten en we zullen zo geregeld nieuwe kandidaat-vrijwilligers kunnen begroeten. Met name blijkt dat “jong gepensioneerden” hiervoor belangstelling hebben.

Het “werk” in de tuin wordt als bevredigend ervaren. Dat het een voorrecht is te mogen werken in de tuin, blijkt uit het feit dat de huidige vrijwilligers vaak tot twee keer toe – en soms zelfs meer – per week komen werken. Een voor de Stichting ideale situatie.

In het najaar is er weer een “vaste” werkochtend ingevoerd. Alleen op vrijdag, daar de zaterdag steeds meer een gezinsdag of een dag voor iets anders is geworden en in ieder geval geen vast patroon meer heeft. Daar veel activiteiten gevoelig zijn voor weersomstandigheden, worden deze vaak last minute besloten – mede mogelijk gemaakt door o.a. Buienradar. Daarom hebben we de “harde verplichting” voor vrijwilligers om altijd op de werkdag te komen laten vervallen en laten we de keuze aan de individuele vrijwilliger. In praktijk hebben we hiervan geen enkel nadelig gevolg gezien. Integendeel: de dinsdagochtend heeft zichzelf gecreëerd tot een soort werkochtend, geheel op eigen initiatief.

Bestuurlijke zaken

In het jaarverslag van 2020 is uitgebreid ingegaan op de organisatorische wijzigingen die het bestuur in 2020 heeft doorgevoerd. In 2021 is gebleken dat het aangepaste beleid in grote lijnen vruchten afwerpt.

Op dit moment staat de Stichting er goed voor. In 2021 heeft het bestuur echter ook gekeken naar de Costerustuin op langere termijn. Er zijn al geruime tijd maatschappelijke ontwikkelingen gaande waarvan wij nu steeds meer de gevolgen zien.

Bijvoorbeeld:

Jeugd en de werkenden zijn niet te werven voor de tuinwerkzaamheden. Waar zijn de (klein-)kinderen van de vorige en huidige vrijwilligers?

Eisen t.a.v. aansprakelijkheid / verantwoording veranderen. Bij de overheid en in de publieke opinie.

Scheefgroei baten / lasten

De grootste bron van inkomsten voor de Costerustuin, “De vrienden van de Costerustuin”, krijgt nauwelijks nieuwe leden.

Ons periodiek Costerus Cost wordt als een goed blad ontvangen. Echter, de intentie is met dit blad nieuwe leden te werven. Dit gebeurt niet of nauwelijks.

Bovenstaande aandachtspunten (en er zijn er meer) wil niet zeggen dat wij de toekomst somber tegemoet zien. Maar we moeten oppassen niet te blijven denken: het komt wel weer goed. De wens mag de vader van de gedachte zijn, maar dat spreekwoord gaat niet altijd op. Bovenstaande ontwikkelingen zijn een gegeven, of we dat nu leuk vinden of niet. Eén ding is zeker: de Costerustuin, het vrijwilligersbestand, de Stichting, alles blijft zich altijd ontwikkelen. Zoals de wereld dat doet.

Het bestuur is zich bewust van deze ontwikkeling en probeert snel in te haken op kansen die zich voordoen of zo mogelijk gecreëerd worden.

Als voorbeeld:

De Gemeente heeft zich bereid verklaard onze grote bomen op te nemen in het Gemeentelijke Visual Tree Assessment (VTA). Hiermee heeft de Costerustuin zich t.a.v. de aansprakelijkheid deels gevrijwaard.

Met de Gemeente zijn wij in contact over het gemeentelijke plan [PROGRAMMA GROEN](#). Ook dit schept kansen voor een belangrijke 'groene plek' als de Costerustuin.

Samenstelling bestuur

Eind 2021 bestond het bestuur uit 4 personen, waarvan 2 zijn ingeschreven bij de KVK. Die inschrijving zal in 2022 met tenminste 2 bestuursleden worden uitgebreid om beter te kunnen voldoen aan de nieuwe wetgeving (WBTR). Eén vrijwilliger is sinds december als bestuurslid medeverantwoordelijk voor de tuin in zijn geheel, met het accent op de kern van onze bezigheden, namelijk de tuin zelf.

Voorjaar 2022 staat een verdere uitbreiding in de planning.

De vrijwilligers

Een zeer positieve ontwikkeling is dat de vrijwilligers meer zijn gaan samenwerken als een team dat de tuin op het gewenste niveau handhaaft en verder uitbouwt.

De individuele vrijwilliger die doet wat de leiding op de werkdag vraagt, is er eigenlijk niet meer. Dit sluit naadloos aan op de ervaring van de nieuwkomers die deze ontwikkeling hebben meegemaakt in hun arbeidsverleden. Natuurlijk vervult de dagelijkse leiding van de tuin een belangrijke rol op het gebied van kwaliteitsbewaking, het concept van de tuin, de onderlinge afstemming, enzovoorts. Zij hebben juist meer "werk" daar er door allen wordt meegedacht.

Communicatie

In het jaarverslag van 2020 schreven wij over de introductie van een groeps-WhatsApp en de Vrijwilligerspagina op onze website. Gebleken is dat WhatsApp zeer goed functioneert voor de onderlinge communicatie. Alle vrijwilligers maken hier dankbaar gebruik van en het wordt gezien als een verbetering in het kader van de teamervaring.

De vrijwilligerspagina ontwikkelt zich als eenvoudig te benaderen gegevensbestand, en als Costerustuinagenda.

Sociale media als Instagram en Facebook, in combinatie met de website en de digitale nieuwsbrief voor donateurs en andere geïnteresseerden, vormen de moderne tamtam. Diverse posts per week met eigen fotowerk uit de Costerustuin verschijnen op Instagram, waar onze account goed gevolgd wordt door tuin- en plantenliefhebbers uit Nederland en van ver daarbuiten. Op Facebook verschijnt regelmatig een seizoensupdate in de vorm van een fotoalbum. Ook in 2021 zullen de Plantencollectie en de digitale representatie van de tuin centraal blijven staan in onze publiekscommunicatie.

De basiscollectie van de Costerustuin op de website is een welkome aanvulling op de fysieke tuin. Thuis kan een en ander nog eens bekeken worden. Op de tuin bereikbaar via de bordjes met QR-code bij de betreffende plantenorde.

In het prestigieuze tuinblad De Tuin in Vier Seizoenen verscheen voor jaar 2021 een mooi artikel over de Costerustuin. Landelijke zichtbaarheid voor onze Hilversumse tuin!

Activiteiten voor de vrijwilligers

Vergaderingen met de vrijwilligersgroep bleven ook in 2021 discutabel vanwege corona en zijn daarom niet belegd. Het jaarlijkse uitje kon wel doorgaan in de buitenlucht. Een wandeling onder leiding van een van onze vrijwilligers, op het landgoed Jagtlust en een van de wandelroutes van de stichting Vrienden van het Gooi.

Bezoekers, evenementen

Wij als bestuur en ook onze vrijwilligers zijn ervan overtuigd dat het aantal bezoekers blijft stijgen. Natuurlijk komt dit mede door de coronapandemie. In de eerste maanden van 2022 lijkt de hoeveelheid bezoekers minimaal op het niveau van voor corona te stabiliseren.

In 2021 hebben wij geen evenementen georganiseerd voor de bezoekers. Met een uitzondering, de Open Monumenten dagen. Deze dagen zijn bij ons iets minder bezocht dan vroeger. Zeer veel factoren spelen mee – het weer, om maar iets te noemen. Bezoekersaantallen blijven moeilijk in te schatten.

De Plantenuitgiftedag is in 2021 doorgegaan, aangepast aan corona, en is druk bezocht. In 2022 zullen we weer moeten beslissen of wij dit nog wel gratis kunnen blijven doen.

Financiën

Zie Financieel Jaarverslag 2021 (download).